

ภาคผนวก

ผนวก ก.

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

มาตรา 6 การจัดระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ให้กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีระเบียบการบริหารตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอาณาเขตท้องที่ตามที่กรุงเทพมหานครมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาณาเขตท้องที่กรุงเทพมหานครให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

มาตรา 7 ให้แบ่งพื้นที่การบริหารกรุงเทพมหานครเป็นเขตและแขวงตามพื้นที่เขตและแขวงที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การตั้ง ยุบ หรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตให้กระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในเขตหนึ่งถ้าเห็นสมควรอาจแบ่งพื้นที่การบริหารออกเป็นแขวงก็ได้ การตั้ง ยุบหรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่แขวงให้ทำเป็นประกาศของกรุงเทพมหานคร และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 8 การจัดระเบียบราชการของกรุงเทพมหานคร

มาตรา 60 ให้จัดระเบียบราชการกรุงเทพมหานคร ดังนี้

1. สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร
2. สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
3. สำนักคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร
4. สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
5. สำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก
6. สำนักงานเขต

การตั้ง ยุบ หรือเปลี่ยนแปลงสำนัก หรือการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร โดยทำเป็นประกาศของกรุงเทพมหานคร และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 68 สำนักงานเขตมีผู้อำนวยการเขตเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ

กรุงเทพมหานคร และลูกจ้างกรุงเทพมหานครรับผิดชอบการปฏิบัติราชการภายในเขต และให้มีผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการเขตก็ได้

มาตรา 69 ให้ผู้อำนวยการเขตมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอเว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น
- (2) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเขต
- (3) อำนาจหน้าที่ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือปลัดกรุงเทพมหานคร

มอบหมาย

มาตรา 70 ในกรณีที่เป็นการสมควรผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจสั่งให้สำนักงานเขตใดปฏิบัติหน้าที่แทนสำนักงานเขตอื่นทั้งหมดหรือบางส่วนได้ และจะให้ผู้อำนวยการเขตใดเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่นั้นก็ได้ แต่ต้องประกาศการสั่งการดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 89 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่นให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องดังต่อไปนี้

1. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทั้งนี้ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และตามกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร
2. การทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนด
3. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
4. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
5. การผังเมือง
6. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
7. การวิศวกรรมจราจร
8. การขนส่ง
9. การจัดให้มีและควบคุมการตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
10. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
11. การควบคุมอาคาร
12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
13. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. การพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

15. การสาธารณสุขโลก
 16. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
 17. การจัดให้มีและควบคุมสุสาน และฌาปนสถาน
 18. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
 19. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
 20. การควบคุมความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและอนามัยในโรงแรมสรรพ
และสาธารณสุขสถานอื่นๆ
 21. การจัดการศึกษา
 22. การสาธารณสุขโลก
 23. การสังคมสงเคราะห์
 24. การส่งเสริมการกีฬา
 25. การส่งเสริมการประกอบอาชีพ
 26. การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร
 27. หน้าที่อื่นๆ ตามที่กฎหมายระบุให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด
นายอำเภอ เทศบาลนคร หรือตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยมอบหมาย หรือที่กฎหมายระบุเป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร
บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจะมอบ
ให้กรุงเทพมหานครปฏิบัติก็ได้ โดยให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือ
ประกาศแล้วแต่กรณีในกรณีที่ทำเป็นข้อบังคับหรือประกาศต้องได้รับความเห็นชอบจาก
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
- มาตรา 97 ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะตราขึ้นได้โดยความเห็นชอบของสภา
กรุงเทพมหานครในกรณีดังต่อไปนี้
1. เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร
 2. เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจตราเป็นข้อบัญญัติ
กรุงเทพมหานคร
 3. การดำเนินการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร
 4. การคลัง งบประมาณ การเงิน การทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
การจ้าง และการพัสดุ
- ในการตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้
แต่มิให้กำหนดโทษจำคุกเกินหกเดือน และหรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 98 ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะเสนอได้ก็แต่โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ในกรณีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครลงนามรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด

ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับการเงินสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา 99 ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับการเงิน หมายถึง ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยข้อความต่อไปนี้ทั้งหมด หรือแต่ข้อใดข้อหนึ่ง

(1) การตั้งขึ้นหรือยกเลิก หรือลด หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับการภาษีอากร

(2) การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินของกรุงเทพมหานคร หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานคร

(3) การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้เงินกู้

(4) การคลัง การงบประมาณ การเงิน การทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจ้าง และการพัสดุ

(5) การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

(6) การออกพันธบัตรของกรุงเทพมหานคร

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างข้อบัญญัติใดเป็นร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือไม่ ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้วินิจฉัย

มาตรา 118 กรุงเทพมหานครอาจมีรายจ่ายดังต่อไปนี้

1. เงินเดือน
2. ค่าจ้างประจำ
3. ค่าจ้างชั่วคราว
4. ค่าตอบแทน
5. ค่าใช้สอย
6. ค่าสาธารณูปโภค
7. ค่าวัสดุ
8. ค่าครุภัณฑ์
9. ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
10. เงินอุดหนุน

11. รายจ่ายอื่นตามที่กฎหมาย หรือระเบียบกรุงเทพมหานครกำหนดไว้

12. รายจ่ายตามข้อผูกพัน

มาตรา 119 การจ่ายเงินของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามที่ได้อนุญาตไว้ใน

ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม การจ่ายเงินซึ่งมิได้อนุญาตไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติว่าด้วยการนั้น

มาตรา 120 ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบการรับเงิน การจ่ายเงิน การบัญชี การเงิน และทรัพย์สินอื่นๆ ของกรุงเทพมหานคร

เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประกาศรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุดลงนั้นในราชกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า

รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีเมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้วให้ทำรายงานผลการตรวจสอบเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อเสนอสภากรุงเทพมหานคร

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542”

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

“การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา

“การศึกษาตลอดชีวิต” หมายความว่า การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

“สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“มาตรฐานการศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา

“การประกันคุณภาพภายใน” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

“การประกันคุณภาพภายนอก” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

“ผู้สอน” หมายความว่า ครูและคณาจารย์ในสถานศึกษาระดับต่างๆ

“ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

“คณาจารย์” หมายความว่า บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัยในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาของรัฐและเอกชน

“ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน

“ผู้บริหารการศึกษา” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษานอกสถานศึกษาตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

“บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษารวมทั้งผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่างๆ

“กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

- (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

- (1) มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
- (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษา
- (4) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- (5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
- (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

มาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับ

การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสองให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

มาตรา 11 บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ได้รับการศึกษาภาคบังคับตามมาตรา 17 และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนให้ได้รับการศึกษานอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว

มาตรา 13 บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ดังต่อไปนี้

(1) การสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล

(2) เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลที่ครอบครัวจัดให้ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายกำหนด

(3) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

หมวด 3 ระบบการศึกษา

มาตรา 15 การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

(1) การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

(2) การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

(3) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่นๆ

สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้

ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็ผลการศึกษาจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน

มาตรา 16 การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา

การแบ่งระดับหรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 17 ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 18 การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษาดังต่อไปนี้

(1) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(2) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น

(3) ศูนย์การเรียน ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

(1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

(3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

(4) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

(5) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

(6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้ อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเงินเพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาในระดับต่างๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตาม มาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

สาระของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูงและการค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาการพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ

มาตรา 31 ให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับ และทุกประเภท การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งการติดตามตรวจสอบและประเมินผล การจัดการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

มาตรา 32 ให้กระทรวงมีองค์กรหลักที่เป็นคณะบุคคลในรูปสภาหรือในรูป คณะกรรมการจำนวนสี่องค์กร ได้แก่ สภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา และคณะกรรมการศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อ พิจารณาให้ความเห็นหรือให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่ กฎหมายกำหนด

มาตรา 33 สภาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแห่งชาติ มีหน้าที่พิจารณาเสนอ นโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายและแผนด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม การสนับสนุนทรัพยากร การประเมินผลการจัดการศึกษา การดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะและ วัฒนธรรม รวมทั้งการพิจารณากลับกรองกฎหมายและกฎกระทรวงที่ออกตามความใน พระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการสภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีเป็นประธาน กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีจำนวนไม่น้อย กว่าจำนวนกรรมการประเภทอื่นรวมกัน

ให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นนิติบุคคล และให้เลขาธิการสภาเป็นกรรมการและเลขานุการ

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกกรรมการ วาระการ ดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 34 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่พิจารณาเสนอโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบและ ประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอโยบาย แผนพัฒนา และ มาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การ สนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดย คำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญาตามกฎหมายว่า ด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการการศาสนาและวัฒนธรรมมีหน้าที่พิจารณาเสนอโยบาย แผนพัฒนา ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม แห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

มาตรา 35 องค์ประกอบของคณะกรรมการตามมาตรา 34 ประกอบด้วย กรรมการโดย ตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทน องค์กรวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนกรรมการประเภทอื่นรวมกัน

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและ กรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการแต่ละคณะให้เป็น ไป ตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความแตกต่างของกิจการในความรับผิดชอบของ คณะกรรมการแต่ละคณะด้วย

ให้สำนักงานคณะกรรมการตามมาตรา 34 เป็นนิติบุคคล และให้เลขาธิการของแต่ละ สำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ

มาตรา 37 การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาระดับต่ำกว่า ปริญญาให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาโดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากรเป็นหลัก และ ความเหมาะสมด้านอื่นด้วย

ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของสภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติมีอำนาจ ประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา 38 ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา รวมทั้งพิจารณาการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิก

สถานศึกษา ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานและ ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐาน การศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาใน รูปแบบที่หลากหลาย รวมทั้งการกำกับดูแลหน่วยงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในเขตพื้นที่ การศึกษา

คณะกรรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาประกอบด้วย ผู้แทน องค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการ วิชาชีพครู ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพบริหารการศึกษา ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการและครู ผู้นำ ทางศาสนา และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการ และ กรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาเป็น กรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงาน การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของ สถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการ และกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง

ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่สถานศึกษาตามมาตรา 18 (1) และ (3)

การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา 41 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือ ทุกระดับตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น

มาตรา 42 ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพศึกษามีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาได้ไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อ/จัดจ้าง

การจัดซื้อ/จัดจ้างเป็นการจัดหาพัสดุ เพื่อสนองตอบความต้องการใช้พัสดุของส่วนราชการในแต่ละปีประมาณ 50% ของงบประมาณของกรุงเทพมหานครได้ใช้จ่ายไปในการจัดซื้อ/จัดจ้างโดยผ่านทางกระบวนการในด้านการหาพัสดุ

การจัดหาพัสดุของกรุงเทพมหานครได้ถูกกำหนดไว้ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องการพัสดุ พ.ศ. 2538 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548

การจัดหาได้เกิดขึ้นหลังจากที่หน่วยงานได้ทราบยอดเงินที่จะนำมาใช้ในการจัดหาแล้ว หน่วยงานต้องรีบดำเนินการให้เป็นไปตามรายงานและตามขั้นตอนของข้อบัญญัติฯ

การจัดหาพัสดุตามข้อบัญญัติฯนี้ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนของการจัดหาต้องดำเนินการโดยเปิดเผย โปร่งใส และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้โดยคำนึงถึงคุณสมบัติและความสามารถของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองาน เว้นแต่กรณีที่มีลักษณะเฉพาะอันเป็นข้อยกเว้นตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติฯนี้

การซื้อ/การจ้าง ตามข้อบัญญัติฯนี้กำหนดไว้ว่าให้หน่วยงานใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศหรือเป็นกิจการของคนไทย

วิธีซื้อและวิธีจ้าง ตามข้อบัญญัติฯ ข้อ 15 การซื้อหรือการจ้างกระทำได้ 6 วิธี คือ

1. วิธีตกลงราคา
2. วิธีสอบราคา
3. วิธีประกวดราคา
4. วิธีพิเศษ
5. วิธีกรณีพิเศษ
6. วิธีประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

กำหนด

อำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง

ข้อ 60 การสั่งซื้อหรือสั่งจ้างครั้งหนึ่ง นอกจากวิธีพิเศษและกรณีพิเศษให้เป็นอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งและภายในวงเงิน ดังต่อไปนี้

- (1) เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ไม่เกิน 3,000,000 บาท
- (2) ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ไม่เกิน 15,000,000 บาท
- (3) ปลัดกรุงเทพมหานคร ไม่เกิน 40,000,000 บาท
- (4) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เกินกว่า 40,000,000 บาท

ข้อ 61 การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีตกลงราคา ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาไม่เกิน 100,000 บาท

ข้อ 17 การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคา ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาเกิน 100,000 บาท แต่ไม่เกิน 2,000,000 บาท

ข้อ 18 การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีประกวดราคา ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาเกิน 2,000,000 บาท

การซื้อ/การจ้างตามข้อบัญญัติฯ นี้ก็เพื่อการบริหารงานและให้ได้มาซึ่งพัสดุตามรายการที่ประกอบด้วยรายละเอียดและข้อกำหนดอันเป็นความต้องการในกรณีปกติโดยมีแหล่งรับจ้างและแหล่งพัสดุทั่วไป ทั้งนี้ตามวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

ก่อนดำเนินการจัดหาจำเป็นต้องมีการตรวจสอบความต้องการให้ถูกต้องเรียบร้อย สมบูรณ์ เพียงพอแก่การจัดหา หน่วยงานที่ต้องการใช้พัสดุระบุเหตุผลความจำเป็นที่ต้องการ ระบุลำดับที่ของรายการ ระบุรายการและรายละเอียดของพัสดุที่ต้องการ ระบุหน่วยนับ เช่น กล่อง โหล อัน ชูต ระบุจำนวนพัสดุของแต่ละรายการ ระบุราคาต่อหน่วย ระบุราคารวมทั้งสิ้นเป็นตัวหนังสือลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ต้องการให้จัดหา ในการนี้ทั้งฝ่ายที่มีความต้องการหรือผู้ขอให้จัดหาและฝ่ายจัดหาจำเป็นต้องทราบหลักการของทั้งสองฝ่าย และประสานงานกันโดยใกล้ชิดต้องรู้หลักการในทางปฏิบัติของกันและกันเป็นการเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกัน เพื่อให้การจัดหาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยรวดเร็ว และสามารถสนองความต้องการได้ถูกต้องตามกำหนด

การกำหนดความต้องการทางด้านผู้ขอให้จัดหาที่จะให้ฝ่ายจัดหาสามารถดำเนินการได้จำเป็นต้องพิจารณาในหลักการต่อไปนี้

ความต้องการพัสดุ

1. รายการและปริมาณอันจะต้องระบุรายการที่จะบ่งให้ทราบถึงลักษณะและขนาดรวมทั้งปริมาณ ได้แก่ จำนวนและหน่วยนับตามชนิดของพัสดุ
 2. คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ อันจะต้องกำหนดความต้องการในลักษณะที่เป็นกลางที่จะเปิดโอกาสให้มีการเสนอให้มีการเสนอราคาแข่งขันกันได้ทั่วไป ทั้งนี้ตามลักษณะของพัสดุโดยกำหนดรายละเอียดหลักให้ครบถ้วน การระบุยี่ห้อปกติไม่ควรกระทำนอกจากเป็นรายการที่จำเป็นจริงๆ ซึ่งหากจะต้องระบุ ก็ควรระบุต่อท้ายไว้ด้วยว่า “หรือเทียบเท่า” เพื่อเปิดโอกาสแก่ผู้เสนอราคาต่างๆ ไปด้วย
 3. งบประมาณและงวดเงินที่จัดสรรซึ่งจะต้องระบุให้ทราบว่า มีงบประมาณค่าพัสดุแล้วอยู่ในระหว่างการจัดสรรงวดเงิน หรือได้จัดสรรเงินไว้พร้อมแล้ว
 4. การประเมินราคาสำหรับความต้องการซึ่งผู้ขอให้จัดหาจะต้องประเมินมูลค่าของพัสดุที่ต้องการให้จัดหาแต่ละคราวว่า ประมาณราคาเท่าใดโดยใกล้เคียง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์การกันเงินทางด้านผู้ขอให้จัดหา และประโยชน์แก่ฝ่ายจัดหาที่จะพิจารณาได้ว่าการดำเนินการจัดหาโดยวิธีใด
 5. กำหนดส่งมอบเพื่อให้ฝ่ายจัดหาได้ทราบว่าพัสดุที่ต้องการมีกำหนดใช้งานเมื่อใด ซึ่งในการนี้ผู้เบิกจะต้องศึกษาและตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ก่อนที่จะระบุกำหนดส่งมอบลงไป กล่าวคือต้องทราบว่าพัสดุที่ต้องการมีขายปกติในตลาด หรือเป็นพัสดุที่ไม่มีขายเป็นปกติในตลาดจำเป็นต้องใช้เวลาสั่งเข้ามาจากต่างประเทศ เมื่อมีความต้องการพัสดุที่ต้องการฝ่ายจัดหาจะดำเนินการซื้อด้วยวิธีใด ใช้เวลาประมาณเท่าใดในการจัดหาพัสดุที่ต้องการจะใช้เวลาในการส่งถึงจุดหมายปลายทางอย่างไร เมื่อประมวลจากข้อมูลต่างๆ ดังกล่าวเข้าประกอบ แล้วนำมารวมเข้ากับกำหนดความต้องการในงานก็จะสามารถระบุกำหนดส่งมอบได้ด้วยความสะดวกเหมาะสม หากจำเป็นก็อาจต้องรีบแจ้งให้หน่วยจัดหาดำเนินการเสียแต่เนิ่นๆ ถ้าจะต้องใช้เวลามาก
- นอกจากข้อบัญญัติฯ และเหตุผลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ/จัดจ้าง การบริหารงานจัดหาพัสดุยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเร่งรัดการดำเนินการจัดซื้อ/จัดจ้างให้ได้รับพัสดุภายในระยะเวลาที่ต้องการใช้ตามแผนงาน โครงการ และเบิกจ่ายเงินได้ภายในปีงบประมาณ รายละเอียดการบริหารการจัดหาพัสดุมีดังนี้
- วัตถุประสงค์ในการบริหารงานจัดหาพัสดุเพื่อให้การบริหารงานจัดหาพัสดุบรรลุเป้าหมาย สามารถจัดหาของที่มีคุณภาพดีตามจำนวนที่ต้องการในราคาที่เหมาะสมภายในระยะเวลาที่ต้องการใช้

พัสดุเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งในการบริหารงาน การบริหารงานจัดหาพัสดุที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลถึงความสำเร็จของแผนงาน โครงการ และในทางกลับกันแผนงาน โครงการต่างๆ จะดำเนินไปไม่ได้เลยหากไม่มีพัสดุ หรือไม่ได้รับพัสดุที่มีคุณภาพภายในระยะเวลาที่ต้องการใช้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาวิธีการบริหารงานจัดหาพัสดุที่มีประสิทธิภาพ

เป้าหมายของการบริหารงานจัดหาพัสดุ มีดังนี้

1. จัดหาให้ได้ของที่ต้องการใช้ มีคุณภาพดีตามจำนวนที่ต้องการ ในราคาที่เหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

2. เบิกจ่ายเงินได้ภายในงบประมาณ

ในการดำเนินการบริหารงานจัดหาพัสดุ มีดังนี้

1. การวางแผนการจัดหา คือการกำหนดความต้องการของหน่วยงานว่าภายในระยะเวลาหนึ่งมีความต้องการพัสดุอะไร จำนวนเท่าไร โดยพิจารณาจาก

1.1 แผนงาน โครงการของหน่วยงานซึ่งอาจมาจากแผนหลักของหน่วยงาน เช่น แผนการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ทดแทน หรือแผนการปฏิบัติงานประจำปี แผนงานดังกล่าวแสดง ชนิด ประเภท จำนวน ระยะเวลาของวัสดุ ครุภัณฑ์ที่ต้องการใช้ เพื่อให้การปฏิบัติงานแล้วเสร็จตามแผนงาน โครงการที่กำหนด

1.2 สถิติการใช้ของหน่วยงาน นอกจากแผนงาน โครงการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ความต้องการพัสดุของหน่วยงานอาจพิจารณาจากสถิติการใช้ของหน่วยงานในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ได้แก่ พัสดุประเภทของใช้สิ้นเปลือง ซึ่งหน่วยงานอาจพิจารณาความต้องการจากสถิติการใช้ได้

เมื่อหน่วยงานทราบความต้องการใช้พัสดุและระยะเวลาที่ต้องการใช้แล้ว ขั้นตอนต่อไปควรตรวจสอบพัสดุกงเหลือเพื่อทราบจำนวนที่ต้องการซื้อที่แท้จริง เพื่อคำนวณเงินที่ต้องการใช้ในการซื้อพัสดุดังกล่าวต่อไป การคำนวณยอดเงินที่ต้องการใช้อาจคำนวณได้จากราคาที่เคยซื้อ หรือราคามาตรฐานของทางราชการหรือจากการสอบถามราคา

2. การงบประมาณ คือการขอตั้งงบประมาณค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ที่หน่วยงานต้องการใช้ตามแผนการจัดหา เพื่อให้การปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการแล้วเสร็จตามเป้าหมาย

3. การวางแผนดำเนินการจัดหา คือการกำหนดขั้นตอน วิธีการ ระยะเวลาในการดำเนินการเพื่อให้ได้พัสดุตามความต้องการใช้ของหน่วยงานซึ่งหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดหาอาจกำหนดขั้นตอนในการวางแผนดำเนินการ ดังนี้

3.1 จัดกลุ่มความต้องการพัสดุที่จะดำเนินการรวมกันไว้ด้วยกัน เช่น โต๊ะทำงาน โต๊ะพิมพ์ดีด เก้าอี้ ตู้ ฯลฯ

3.2 กำหนดคุณสมบัติที่ต้องการของพัสดุตามข้อ 3.1 เพื่อเป็นหลักในการจัดหาต่อไป เช่น ใ้ทำงานขนาดไหน รูปร่างอย่างไร วัสดุอะไร เป็นต้น

3.3 กำหนดวิธีดำเนินการว่า จากวัสดุ ครุภัณฑ์ที่ได้จัดกลุ่มเอาไว้ดำเนินการคราวเดียวกันตามข้อ 3.1 อยู่ในวงเงินที่จะดำเนินการโดยวิธีใด เช่น ตกลงราคา สอบราคา หรือประกวดราคา

3.4 กำหนดขั้นตอนการดำเนินการตามวิธีดังกล่าวตามข้อ 3.3

3.5 กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการแต่ละขั้นตอนไว้ โดยพิจารณาจากระเบียบคำสั่งที่เกี่ยวข้อง ประสิทธิภาพที่เคยปฏิบัติเพื่อให้ได้พัสดุที่ต้องการภายในระยะเวลาที่กำหนด

3.6 กำหนดระยะเวลาที่สามารถเบิกจ่ายได้ภายในปีงบประมาณ หรือการขอเงินเพิ่มเติมปี โดยพิจารณาจากกำหนดระยะเวลาส่งมอบพัสดุ

4. การดำเนินการ คือการดำเนินการตามแผนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในข้อ 3

5. การติดตามผล คือ

5.1 การติดตามผลการปฏิบัติงานว่าการดำเนินการเป็นไปตามแผน เร็วกว่าแผน หรือล่าช้ากว่าแผน หากล่าช้ากว่าแผนหรือไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้ ก็จะได้แก้ไขปัญหาค้นหาทันที แล้วบันทึกผลการปฏิบัติงานดังกล่าว พร้อมปัญหา อุปสรรคเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการวางแผนดำเนินงานในอนาคตต่อไป

5.2 การติดตามผลการดำเนินการให้เป็นไปตามข้อตกลงหรือข้อกำหนดในสัญญา เช่น การส่งของ การคืนหลักประกันการจ่ายเงิน การประกันความเสียหาย การปรับ

6. การประเมินผล ได้แก่

6.1 การประเมินประสิทธิผลในการใช้งานของพัสดุที่ได้ดำเนินการจัดหาไปแล้วว่าสามารถสนองตอบความต้องการใช้งานได้ดีเพียงใด โดยการสอบถาม หรือรับรายงานจากผู้ใช้ เพื่อเป็นแนวทางพิจารณาปรับปรุงการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะการพิจารณารับราคาเพื่อให้ได้พัสดุที่มีคุณภาพมาใช้งานในอนาคตต่อไป

6.2 การประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เป็นการประเมินว่าการดำเนินการจัดหามีประสิทธิภาพเพียงใด เช่น หาของได้ทันต่อความต้องการใช้หรือไม่ ขั้นตอนในการดำเนินการมากเกินไป ทำให้การดำเนินการล่าช้าใช้ทรัพยากรในการดำเนินการประหยัดหรือไม่ วิธีการดำเนินการถูกต้องตามระเบียบของทางราชการหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการวางแผนการดำเนินงานและวิธีการดำเนินการในอนาคตต่อไป

สรุปได้ว่า การจัดซื้อ/จัดจ้างเป็นวิธีการในการจัดหาพัสดุ หากได้ดำเนินการตาม
ข้อบัญญัติฯและนำการบริหารงานจัดหาพัสดุมาประยุกต์ใช้ในการจัดซื้อ/จัดจ้างก็จะสามารถ
ดำเนินการจัดหาพัสดุได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพเข้าสู่จุดหมาย คือจัดหาให้ได้ของที่ต้องการใช้
มีคุณภาพดีตามจำนวนที่ต้องการ ในราคาที่เหมาะสม ภายในระยะเวลาที่กำหนด เบิกจ่ายได้ภายใน
ปีงบประมาณ

สำนักงานเขตภาษีเจริญ

ประวัติเขตภาษีเจริญ

ประวัติดั้งเดิมเริ่มจากพระยาพิศมณฑลสมบัติบริบูรณ์ นามเดิมว่า ยิ้ม ต้นสกุลพิศมณฑลบุตร รัชมหาราชในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีตำแหน่งเป็นหลวงภาษีวิเศษ พระภาษีสมบัติบริบูรณ์และพระยาพิศมณฑลสมบัติบริบูรณ์ ซึ่งเป็นตำแหน่งสูงสุดในสมัยนั้น และประชาชนทั่วไปเรียกท่านว่า “เจ้าสัว”

พระยาพิศมณฑลสมบัติบริบูรณ์ เป็นเจ้าของเรือกลไฟลำแรกของคนไทย รับ-ส่ง ผู้โดยสารและสินค้าระหว่างกรุงเทพฯ-สิงคโปร์ ในปี พ.ศ. 2501

พระยาพิศมณฑลสมบัติบริบูรณ์ เป็นผู้ดำริในการขุดคลองภาษีเจริญ เริ่มตั้งแต่แม่น้ำท่าจีน ตำบลคอนไก่อี จังหวัดสมุทรสาคร ถึงคลองบางกอกใหญ่ ไกล้วัดปากน้ำภาษีเจริญ จังหวัดธนบุรี เพื่อเป็นการสัญจรทางน้ำ โดยมุ่งเน้นการส่งอ้อยและน้ำตาลจากต่างจังหวัดเข้าสู่กรุงเทพฯ ซึ่งในปี เถาะ พ.ศ. 2410 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯ ให้พระภาษีสมบัติบริบูรณ์ เป็นแม่กองงาน ขุดคลองยาว 620 เส้น กว้าง 7 วา พระราชทานค่าจ้างเป็นเงิน 112,800 บาท ขุดแล้ว เสร็จในปีมะเมีย พ.ศ. 2415 ชาวบ้านจึงเรียกคลองนี้ว่า “คลองภาษีเจริญ” ตามนามของแม่กองงาน

ต่อมามีราษฎรย้ายมาอยู่ริมคลองภาษีเจริญมากขึ้นเป็นชุมชนใหญ่ จึงได้ตั้งเป็นอำเภอ ภาษีเจริญ ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2442 มีอาคารที่ทำการอยู่วัดรางบัว ริมคลองภาษีเจริญ แขวงบางวัว อยู่ที่นี้ 75 ปี สถานที่คับแคบไม่สะดวกในการบริการประชาชนได้ทั่วถึง ประกอบกับทางราชการได้สร้าง ถนนเพชรเกษม และตรอกซอยขึ้นมากมาย การเดินทางสัญจรไปมาทางเรือจึงลดน้อยลง คุณทิพย์ นิยมเหตุ คหบดีได้บริจาคที่ดินริมซอยเพชรเกษม 54 ให้สร้างอาคารที่ทำการอำเภอใหม่และให้สร้าง สถานีตำรวจนครบาลภาษีเจริญด้วย จึงได้สร้างอาคารที่ทำการใหม่ขึ้น และย้ายมาอยู่เมื่อปี พ.ศ. 2517 จนถึงปัจจุบัน

ส่วนชื่ออำเภอภาษีเจริญนั้น เดิมเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดธนบุรีตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2442 ต่อมาทางราชการให้รวมจังหวัดพระนครกับจังหวัดธนบุรีเป็นจังหวัดเดียวกัน เรียกว่า กรุงเทพมหานคร และชื่ออำเภอภาษีเจริญ เป็นเขตภาษีเจริญ ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335 ลง วันที่ 13 ธันวาคม 2515 มีฐานะเป็นหน่วยการปกครองของกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

ในอดีต เขตภาษีเจริญมีพื้นที่ 53.947 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยแขวงต่างๆ 10 แขวง คือ แขวงคลองขวาง แขวงบางจาก แขวงบางแวก แขวงบางหว้า แขวงบางด้วน แขวงบางแค แขวงบางแคเหนือ แขวงบางไผ่ แขวงคูหาสวรรค์ และแขวงปากคลองภาษีเจริญ

เขตภาษีเจริญได้มีการแบ่งพื้นที่การปกครองอีกครั้งหนึ่งในปี พ.ศ. 2540 โดยประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2540 แบ่งพื้นที่แขวงบางแค แขวงบางแคเหนือ และ แขวงบางไผ่ จัดตั้งเป็นเขตใหม่ เรียกว่า “เขตบางแค” ทำให้เขตภาษีเจริญมีพื้นที่ประมาณ 17.18 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 7 แขวง คือ แขวงบางหว้า แขวงบางด้วน แขวงบางจาก แขวงบางแวก แขวงคลองขวาง แขวงคูหาสวรรค์ และแขวงปากคลองภาษีเจริญ

ภูมิประเทศ

สำนักงานเขตภาษีเจริญ ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา เป็น 1 ใน 50 สำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร และเป็น 1 ใน 15 สำนักงานเขต ที่ตั้งอยู่ในเขตฝั่งธนบุรีเดิม ในปัจจุบันมีพื้นที่ 17.18 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับแนวท้องที่สำนักงานเขตข้างเคียงดังนี้

ที่ตั้งและอาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตตลิ่งชัน มีคลองบางเชือกหนังเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตบางกอกใหญ่และเขตธนบุรี มีคลองบางกอกใหญ่

และคลองบางหลวงน้อยเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตจอมทองและเขตบางบอน มีคลองวัดนางชี

คลองตาม่วง คลองสวนเลียบ คลองวัด โคนอน คลองบางหว้า คลองสวนหลวง คลองรางบัว

คลองตาน้ำ ลำประโดง และคลองบางโคลัด เป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตบางแค มีคลองพระยาราชนนตรี คลองบางแวก

คลองบางไผ่ และคลองลัดตากลับ เป็นเส้นแบ่งเขต

พื้นที่การปกครอง

แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 7 แขวง คือ

- แขวงบางหว้า

- แขวงบางแวก

- แขวงคลองขวาง

- แขวงบางด้วน

- แขวงบางจาก

- แขวงปากคลองภาษีเจริญ

- แขวงคูหาสวรรค์

ประชากร

- มีประชากร 135,445 คน ชาย 64,258 คน หญิง 70,917 คน

- ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 102,776 คน ชาย 47,743 คน หญิง 55,033 คน

- จำนวนบ้านเรือนประชากร 43,056 หลัง

ผู้แทนประชาชน

- สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร 1 คน

- สมาชิกสภาเขต 7 คน

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2 คน

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

พื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินแยกตามประเภท ดังนี้

- พื้นที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก คิดเป็นร้อยละ 9

- พื้นที่อยู่อาศัยปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 66

- พื้นที่พาณิชยกรรม คิดเป็นร้อยละ 1.8

- พื้นที่อนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 17

- พื้นที่ถนน คลอง คิดเป็นร้อยละ 2.2

- พื้นที่ว่าง คิดเป็นร้อยละ 4

การคมนาคม

- ถนนสำคัญ มี 8 สาย คือ

1. ถนนเพชรเกษม ตั้งแต่คลองบางกอกใหญ่ ถึงคลองพระยาราชมนตรี

2. ถนนเทอดไท ตั้งแต่คลองด่าน ถึงคลองราชมนตรี

3. ถนนบางแวก ตั้งแต่ซอยจรัญสนิทวงศ์ 13 ถึงคลองลัดตากลิ้น

4. ถนนราชมนตรี ตั้งแต่ซอยเพชรเกษม 58 ถึงถนนวงแหวน

5. ถนนรัชมงคลประสาธน์ ตั้งแต่ถนนเทอดไท ถึงวัดปากน้ำภาษีเจริญ

6. ถนนทรัพย์สิน ตั้งแต่ถนนเทอดไท (พัฒนาการ) ถึงถนนเอกชัย

7. ถนนพุทธมณฑล สาย 1 ตั้งแต่ถนนเพชรเกษม ถึงคลองบางเชือกหนัง

8. ถนนราชพฤกษ์

- ซอยสำคัญที่เชื่อม 2 ถนน เป็นทางลัดได้ 3 ซอย คือ

1. ซอยเพชรเกษม 48 เชื่อมระหว่างถนนเพชรเกษม กับถนนเทอดไท
2. ซอยเพชรเกษม 58 เชื่อมระหว่างถนนเพชรเกษม กับถนนวงแหวนรอบนอก

(ถนนกาญจนาภิเษก)

3. ซอยเพชรเกษม 23 เชื่อมระหว่างถนนเพชรเกษม กับถนนเทอดไท

- คลองสำคัญที่ใช้เป็นหลักในการคมนาคมและระบายน้ำมี 6 คลอง คือ

1. คลองบางกอกใหญ่
2. คลองภาษีเจริญ
3. คลองพระยาราชนนตรี
4. คลองบางจาก
5. คลองบางแวก
6. คลองบางเชือกหนัง
7. คลองระดับหมู่บ้านอีก 61 คลอง

การศึกษา

มีสถานศึกษาของสังกัดเขตภาษีเจริญ 13 โรงเรียน โรงเรียนเอกชน 16 โรงเรียน
โรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 6 โรงเรียน ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง

โรงเรียนในสังกัดเขตภาษีเจริญ

- สอนระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 12 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนวัดนิมมานรดี
2. โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม
3. โรงเรียนวัดไชยฉิมพลี
4. โรงเรียนวัดทองศาลางาม
5. โรงเรียนวัดโคกนอน
6. โรงเรียนวัดมะพร้าวเตี้ย
7. โรงเรียนวัดประคู้ (พ่วง อุทิศ)
8. โรงเรียนบางจาก
9. โรงเรียนวัดวิจิตรการนิมิตร
10. โรงเรียนวัดโตนด

11. โรงเรียนวัดกำแพง

12. โรงเรียนวัดตะล่อม

- สอนระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนวัดอ่างแก้ว (จิบ ปานจำ)

โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในท้องที่เขตภาษีเจริญ จำนวน 6 โรงเรียน

คือ

- สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนวัดนาคปรก

- สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

2. โรงเรียนสตรีวัดอัมรินทร์

3. โรงเรียนวัดรางบัว

4. โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม

5. โรงเรียนไพฑูริย์วิทยา

ระดับอุดมศึกษา มีของกระทรวงศึกษาธิการ 1 แห่ง คือ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี และ

ทบวงมหาวิทยาลัย 1 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยสยาม

โรงเรียนเอกชน ตั้งอยู่ในพื้นที่ของเขตภาษีเจริญ และเปิดสอนตั้งแต่อนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี 17 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนเผด็จศึกศึกษา

2. โรงเรียนสุภาคมศึกษา

3. โรงเรียนเอกประสิทธิ์ศึกษา

4. โรงเรียนศิลปบำรุง

5. โรงเรียนสุธรรมศึกษา

6. โรงเรียนสุจินต์วดี

7. โรงเรียนผดุงกิจ

8. โรงเรียนฐานปัญญา

9. โรงเรียนนิรนาวินวิทยา

10. โรงเรียนสุภาคมศึกษา

11. โรงเรียนชาญกิจวิทยา

12. โรงเรียนเปี่ยมสุวรรณวิทยา

13. โรงเรียนดำรงเรืองวิทย์
14. โรงเรียนทองพูน
15. โรงเรียนสถาพรศึกษา
16. โรงเรียนคารวี
17. โรงเรียนตรีมิตร (โบสถ์นักบุญเปโตร)